

ДУАЛЬНА ФОРМА ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК МЕТОД ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІВ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

Рябчук О.Г.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри аудиту,
державного фінансового контролю та аналізу
Державного податкового університету
м. Ірпінь, Україна*

Фінансовий контроль є незамінним засобом ефективного функціонування економічної системи на всіх рівнях, починаючи від суб'єкта господарювання і закінчуючи загальнонаціональним рівнем.

Світовий досвід свідчить про підвищення ролі держави у функціонуванні національної економіки країн, особливо в період подолання кризових явищ. Саме держава виступає гарантом забезпечення існування свободи конкуренції і розвитку ринкових відносин [1].

Основні функції державного управління економічною безпекою наступні: цільова; стимулююча; нормативна (регламентаційна); коригуюча; соціальна; безпосереднє управління неринковим сектором економіки; контролююча [2].

Державне управління економікою – це організуючий і регулюючий вплив держави на економічну діяльність суб'єктів ринку з метою її впорядкування та підвищення результативності. Основними функціями управління є: організація, планування, регулювання, кадрове забезпечення, контроль [3].

Для забезпечення реалізації та виконання основних функцій держави необхідні відповідні механізми, основними складовими яких є саме забезпечуючі функції. Забезпечуючі функції, виходячи з їх назви, спрямовані на наукове та методологічне забезпечення, забезпечення ресурсами і правове забезпечення. При цьому, ресурсне забезпечення не є виключно фінансовим та матеріально-технічним, воно передбачає також кадрове забезпечення, інформаційно-технологічне забезпечення тощо [4].

Серед численних факторів внутрішнього середовища особливо відрізняється високим ступенем невизначеності такий фактор, як люди, що працюють в організації. Їх не можна запрограмувати на виконання

будь-якого завдання з абсолютною точністю. Пізнати механізм поведінки людей у процесі трудової діяльності не завжди повністю вдається.

Ще важче прогнозувати реакцію працівників у відповідь на запровадження нових інструкцій і розпоряджень, покладання додаткових обов'язків у зв'язку зі змінами в організаційній структурі компанії.

Контроль допомагає уникнути дисбалансів у міжнародній та національній економіці, забезпечити добробут та безпеку як окремих країн, так і міжнародного співтовариства. Економічні перетворення в економіці нашої країни спонукають до опрацювання досвіду інших країн в організації і методології контролю як інструменту забезпечення національної безпеки в умовах зростання інтенсивності економічного суперництва, проте ідентичне копіювання іноземних практик не завжди може забезпечити позитивний результат для національної економіки [5].

Система фінансового контролю має бути побудована таким чином, щоб можна було гнучко її налаштувати на вирішення нових завдань, що виникають внаслідок зміни внутрішніх та зовнішніх умов функціонування держави, забезпечити можливість її розширення та модернізації.

Державний контроль – одна з форм здійснення державної влади, що забезпечує дотримання законів та інших правових актів, що видаються органами держави [6].

Для ефективного функціонування системи фінансового контролю є потреба у підготовці та постійному підвищенні кваліфікації відповідних фахівців.

Також у проведенні контролю діяльності суб'єктів господарювання важливе місце відводиться працівникам облікової служби та фахівцям з внутрішнього аудиту, оскільки саме вони перевіряють дії окремих посадових осіб, розкривають недоліки, порушення чи зловживання у їх діяльності, встановлюють причини порушень та винних осіб, розробляють рекомендації з підвищення ефективності діяльності компанії.

Ефективне здійснення фінансового контролю передбачає дотримання основних принципів як найважливіших ідей. Одним з таких принципів є принцип професійної компетентності.

Професійна компетентність передбачає наявність спеціальної професійної підготовки, необхідної для ефективного виконання контрольних функцій.

Попередній контроль у сфері людських ресурсів в організаціях полягає в ретельному аналізі ділових та професійних знань і навичок, які необхідні для виконання тих чи інших посадових обов'язків та відбору

найбільш підготовлених та кваліфікованих фахівців. Для того, щоб впевнитися, що працівники зможуть виконувати доручені їм обов'язки, встановлюються мінімальні допустимий рівень освіти та стаж роботи у відповідній сфері.

У багатьох компаніях та державних структурах навчання продовжується і після найму співробітників. Таке навчання дозволяє забезпечити працівникам знання та навички, які ще додатково потрібно опанувати до вже наявних у них, перш ніж приступити до фактичного виконання посадових обов'язків.

Таким чином, ефективну діяльність органів фінансового контролю повинна формувати, перш за все, якісна система кадрового забезпечення.

З цією метою необхідно науково обґрунтувати потребу у фахівцях, розробити ефективну систему підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників.

В основу кадрового забезпечення органів фінансового контролю повинні бути покладені принципи постійного навчання працівників, підвищення їх кваліфікації, заохочення до кар'єрного росту, просування по службі за діловими якостями. Організація цієї роботи повинна ґрунтуватися на чітко визначеній теоретичній, практичній та науково-методичній базі.

Проте основним та найефективнішим методом підвищення якості кадрового забезпечення органів фінансового контролю може стати поєднання процесу навчання здобувачів вищої освіти з їх практичною роботою у відповідних органах.

Реалізація дуальної форми здобуття вищої освіти забезпечить, з одного боку, професійно-орієнтовану підготовку здобувачів вищої освіти, а з іншого, дозволить реалізувати кадровий потенціал для органів фінансового контролю. Прикладом такої освітньо-професійної програми може бути освітньо-професійна програма «Державний аудит, судово-економічна експертиза у фінансових розслідуваннях» для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за дуальною формою навчання у Державному податковому університеті.

Разом з цим, зміцнення і послідовне поліпшення кадрового потенціалу органів фінансового контролю вимагає єдиного цілеспрямованого теоретичного, практичного та наукового підходу. Посилення інтелектуального забезпечення діяльності органів фінансового контролю, залучення до роботи фахівців вищої кваліфікації не можливе без обґрунтованого наукового дослідження даної проблематики та може бути досягнуто шляхом розробки науково-

методичних рекомендацій у межах визначеної госпрозрахункової науково-дослідної роботи.

У межах такої науково-дослідної роботи можливо здійснити, наприклад, на основі аналізу фактичного складу державних службовців, прогнозування кількісних та якісних змін у роботі органів державного фінансового контролю, суспільно-політичному та економічному житті, після підвищення якості кадрового забезпечення шляхом підготовки фахівців за дуальною формою здобуття вищої освіти.

Список використаних джерел:

1. Хахула Б.В. Теоретико-методичні підходи державного управління економічними процесами країни. *Агросвіт*. 2018. № 20. С. 55–60.
2. Гбур З.В. Інструменти державного управління економічною безпекою держави. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 1. С. 93–97.
3. Сутність державного управління економікою. *Україна – це ми*. URL: <https://we.org.ua/ekonomika/sutnist-derzhavnogo-upravlinnya-ekonomikoju/> (дата звернення: 07.08.2022).
4. Шпачук В.В. Напрями удосконалення механізмів державного управління економікою. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2016. № 10. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1213> (дата звернення: 07.08.2022).
5. Гонак І. Державний контроль як інструмент забезпечення національної безпеки в умовах зростання інтенсивності економічного суперництва. *Економічний дискурс. Міжнародний науковий журнал*. 2018. Випуск 1. С. 51–59.
6. Державний контроль у сфері господарської діяльності. URL: <https://wiki.legalaid.gov.ua/index.php/> (дата звернення: 07.08.2022).